

ALV 3 december 2018

Welkom

ENDURA
samen duurzaam.

Agenda

- ▶ 19.30 u. Opening, welkom
- ▶ 19.35 u. Verslag ALV 3 oktober
- ▶ 19.45 u. Korte toelichting stand van zaken
 - ▶ Algemeen
 - ▶ BIP met E. Kersies directeur BIP
 - ▶ Rantrime met L. Nelis voorzitter Rantrime
 - ▶ ZOT (Overloopparkerterrein)
 - ▶ California
 - ▶ Sonnevanck
 - ▶ Overige zaken
- ▶ 20.15 u. Vragen en opmerkingen vanuit de leden
- ▶ 20.30 u. Jaarplan en begroting 2019
- ▶ 21.10 u. Rondvraag
- ▶ 21.20 u. Sluiting

Onze doelstellingen:

30%
kosten besparing
op de gemiddelde
energie rekening.

30%
duurzaam in ons
energie verbruik
voor het jaar 2030.

100%
van onze
energiebehoefte wordt
in 2032 lokaal opgewekt.

Algemeen

- ▶ Coöperatieve beweging groeit, 484 coöperaties in NL met 70.000 leden
- ▶ Coöperatieve krachten in Nederland bundelen zich in **Energie Samen**
- ▶ Per 1 december 195 leden Endura, zakelijk 22; burgers 173
- ▶ Enduradelen: 234 verkocht, betaling vindt nu plaats.
- ▶ Contributie innen via CAI t.m. 2019, daarna Econobis
- ▶ Subsidie gemeente voor 2019 € 30.000,-

Onze doelstellingen:

30%
kosten besparing
op de gemiddelde
energie rekening.

30%
duurzaam in ons
energie verbruik
voor het jaar 2030.

100%
van onze
energiebehoefte wordt
in 2032 lokaal opgewekt.

Zonnepark Endura op het Bouw- en Infrapark

- ▶ 1800 panelen; 413,3 MWh / jaar
- ▶ Financiering rond; € 99,7K; €146k en 295K ; BTW overbrugging €135k
- ▶ **Nog te doen: technische vervolmaking; recht van opstal vestigen.**

Onze doelstellingen:

30%
kosten besparing
op de gemiddelde
energie rekening.

30%
duurzaam in ons
energie verbruik
voor het jaar 2030.

100%
van onze
energiebehoefte wordt
in 2032 lokaal opgewekt.

Energie op het Bouw & Infra Park in transitie

Erik Kerssies, directeur Bouw & Infra Park BV

Het Bouw & Infra Park vanuit de lucht

Alle ruimte voor denken, delen, doen.

Het Bouw & Infra Park in cijfers

- Opgericht in 1998 als SBW sinds 2006 Bouw & Infra Park
- Circa 30 hectare groot
- 20 gebouwen
- 15 huurders
- Circa 40.000 m² kantoren & bedrijfsruimten
- 15 vergaderzalen
- 29 Hotelkamers
- 1 Evenementenhal
- Circa 500 parkeerplaatsen

Onze huidige energiemix

aardgas

biomassa

elektriciteit

Onze huidige energiemix

Hoe houden we het warm:

- Met aardgas 281.000 m³ (gem. gezin 1.720 m³)
- Met biomassa 1.840.900 kg snoeihout
= 486.000 m³ aardgas

In 2010 verbruikten we 930.000 m³ aardgas.

Onze huidige energiemix

Hoe houden we het licht en draaiend:

- Met stroom 2.440.000 kWh p.jr
gem. gezin 4.600 kWh p.jr

Onze samenwerking met Endura

- Eerste contact gelegd begin 2017
- Enthousiast
- Lokaal
- Betrouwbaar & deskundig

Wat gaan we doen:

- We leggen een groot zonnedak aan midden op het park
- We gaan starten Q1 2019
- We verwachten ca. 430.000 kWh p.jr door de zon op te wekken
- Is ongeveer 20% van ons jaarlijks verbruik

Waar gaan we dat doen:

Alle ruimte voor denken, delen, doen.

Zonnepark Endura Rantrime

- ▶ Deelnemers in postcode: 3841, 3842, 3843, 3846, 3848, 3849 (11.335 huishoudens)
- ▶ Met 866 panelen een opwekcap. 212,1 MWh, goed voor elektriciteit voor 60 huishoudens
- ▶ Verkocht: 412 paneeldelen; 34 deelnemers
- ▶ Info avond 6 december Hotel BAARS; 20.00 u.

Onze doelstellingen:

30%
kosten besparing
op de gemiddelde
energie rekening.

30%
duurzaam in ons
energie verbruik
voor het jaar 2030.

100%
van onze
energiebehoefte wordt
in 2032 lokaal opgewekt.

Z.O.T. Overloopparkerterrein

Onze doelstellingen:

30%
kosten besparing
op de gemiddelde
energie rekening.

30%
duurzaam in ons
energie verbruik
voor het jaar 2030.

100%
van onze
energiebehoefte wordt
in 2032 lokaal opgewekt.

Z.O.T.

ENERGIE DUURZAAM

Endura haalt enorme zonneklus binnen

De lokale energiecoöperatie Endura mag de invulling doen van het zonnepark boven het overloopparkterrein langs de N302 bij Harderwijk.

Kees van Loon
Harderwijk

De 1900 opstellingen ruime, zonnepanelen zijn op zachtme goed voor de groene energievoorziening van circa 1000 huishoudens. De aanleg vindt plaats in de eerste maanden van 2020. Vanaf begin volgend jaar kan Endura door plaatsmaken van Druiven- en olijfbomen en het Nanspeetse Silt Solar Systeem als alternatieve uitvoeringsproject voor zonnepanelen leggen op de ex-ambacht van het Harderwijkse Bosse & Ieffa Park.

In strategische kwartaal volgt de plaatsing van een klein negen-honderd panelen bij Moogse Kattorie in Harderwijk. Zo is het aantal kwartier voor de zon op een aantal gebouwen was noggerencom Sontevanck. Inmiddels is een sub-idee aangebracht voor de bestaande zonnecoöperatie op het dak van Calidonia Groceries Industrie aan de Druivenweg. Dit bedrijf is verduurzaming, waar Endura zo-ort, wordt daarmee volledig zelfvoorzienend.

Endura ligt dus voorop de te verduurzamen. De anderhalf jaar geleden opgeleverde coöperatie van

directeur Wim Sedert en voorzitter Ruud Menthogh heeft al een volledig zelfvoorzienende stad. Over een jaar zou het gebied van de bewoning overten meedoer aan deze volledig groene energienet. Tot nu toe heeft de coöperatie ongeveer 1000 huishoudens. Dit de aansluiting van te verpoven stieren we vanaf januari staat om al bestaande in-formationele en energiecoöperatie publicatiecampagne om ook de bewoning over te brengen in de verduurzamingstrategie. Om zichtbaarheid zal worden dit we op het Bosse & Ieffa Park de eerste Maas later uitvoeren. Bij projectre-acties gaan we bestaande in-formationele, Klinka hart.

Nederland staat qua verduurzaming praktisch onderaan in Europa

Wim Sedert en Ruud Menthogh

Sedert en Menthogh realiseren zich die verandering in gang zettende een dertienend procent in "Nederland staat qua verduurzaming praktisch onderaan in Europa. Slechts een procent van onze energie is afkomstig uit groen. Wij willen beiden de scheping van een duurzame aan het nage-voelste. Totale afschaffing van het gebruik van fossiele brandstoffen is daar bij noodzakelijk. Sterke verduurzaming innovatie plus technologische ontwikkelingen maken dat mogelijk." Gemeenschappelijke verantwoordelijkheid

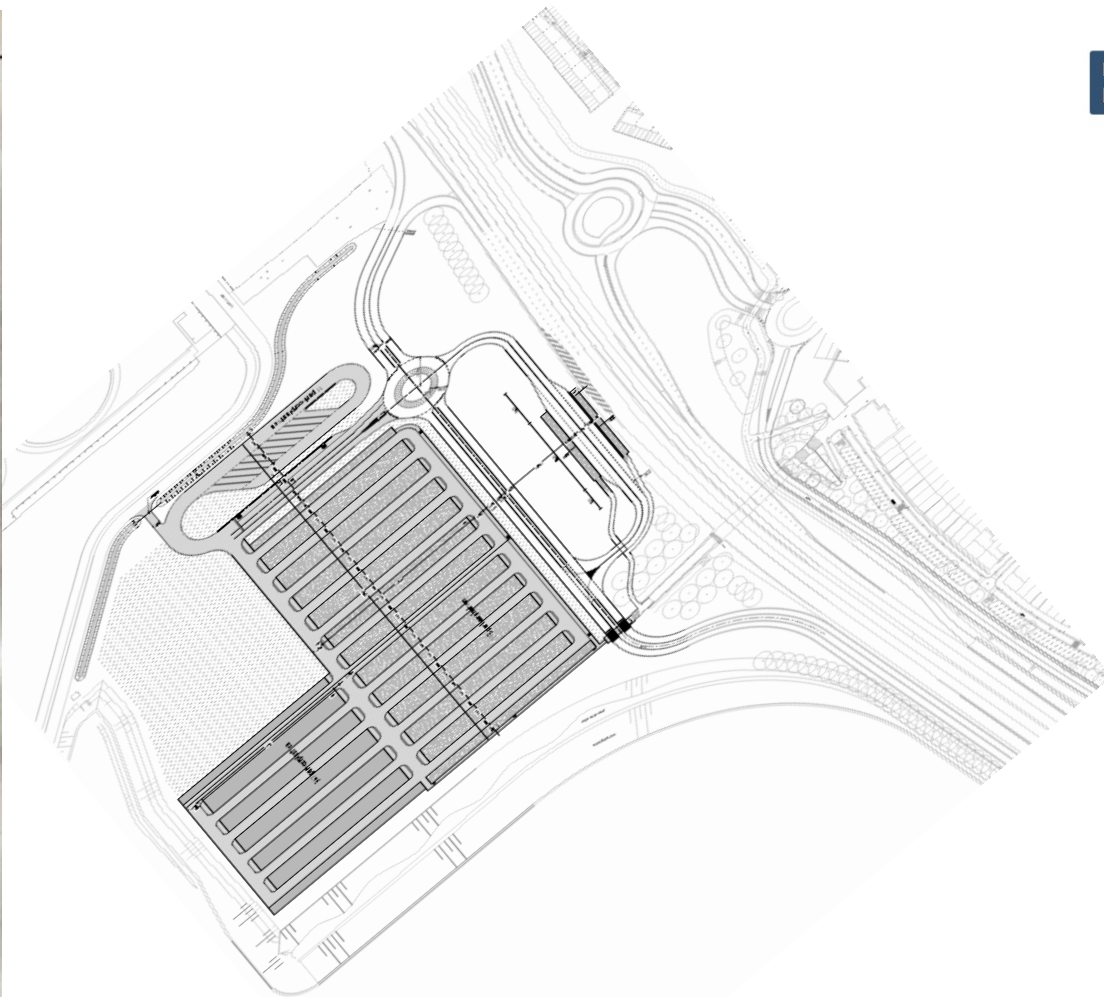
len voor het zonnepark boven het overloopparkterrein hebben goed ingebouwd of Endura het die uitgezonden partij was "Jeder-land, het is nog steeds een relatief kleine clubje. Maar we hebben wel een heel groot kansverhaal. Endura is lid van Rijkswet, die overloopparkterrein reguleert voor duurzame energiecoöperatie. Dit verzorgden de voorfinanciering, leverden een deskundig project be-derf voor het haalbaarheidsonderzoek en doen belangrijke behartiging in Drenthe."

De rol van Endura is vooral die verhouding te maken met de bladerwijze samenwerking en het be-derfslaan. "Wij moeten de financie-ering van 1,7 miljoen euro voor de realisatie van het zonnepark langs het Vlietwateraanpak bij-geven. Hierover hebben we participatie in dit zonnepark, het la-geen de subsidieaanpak. Daarom is het om te maken het Endura met hoewel een jaar minimaal te ver-dubbelen."

Endura maakt zich sterk voor een effectief energie-gebruik en verduurzaming langs de A20 bij Harderwijk. Veel be-woners langs de snelweg klagen al jaren over geluidsoverlast. Dit heeft tot een schen-king van de minister per kilometer 3000 zonnepanelen inzetbaar zijn. Dit initiatief is echter afhankelijk van de medewerking van Rijkswaterstaat. De wegbe-heerder staat voorop de verduurzaming van de gewenste verhoging van het geluidsscherm.

Wim Sedert (links) en Ruud Menthogh van Endura zijn klaar voor hun magische een zonnepark met 100 panelen boven het overloopparkterrein langs de N302.

ENDURA

samen duurzaam.

Onze doelstellingen:

30%
kosten besparing op de gemiddelde energie rekening.

30%
duurzaam in ons energie verbruik voor het jaar 2030.

100%
van onze energiebehoefte wordt in 2032 lokaal opgewekt.

California

- ▶ Mogelijk 280 i.p.v. 332 zonnepanelen, SDE+ aangevraagd;
- ▶ In december toestemming gemeente verwacht.

Onze doelstellingen:

30%
kosten besparing
op de gemiddelde
energie rekening.

30%
duurzaam in ons
energie verbruik
voor het jaar 2030.

100%
van onze
energiebehoefte wordt
in 2032 lokaal opgewekt.

Sonnevanck

- ▶ 903 panelen; Postcoderoos voor 3841,3842, 3843, 3944, 3845 en 3847, SDE+ aangevraagd; Grondkabels reeds gelegd; Verwachte opbrengst 218,5 MWh/jr
- ▶ Januari 2019 informatieavond voor verkoop panelen Sonnevanck.

Onze doelstellingen:

30%
kosten besparing
op de gemiddelde
energie rekening.

30%
duurzaam in ons
energie verbruik
voor het jaar 2030.

100%
van onze
energiebehoefte wordt
in 2032 lokaal opgewekt.

Overige zaken 1

Tariefvergelijking december 2018 op 1 jaar vast

Verbruik	modelcontract		Specifiek gebruik			
normaal	1125			2500		
dal	1375			0		
enkel	2500			2500		
gas	1100			1100		
leverancier	gas	vastrecht	enkel	normaal	laag	vastrecht
om nieuwe energie	0,317145	0,089664	0,081087	0,086899	0,075074	0,089664
Greenchoice	0,294000	0,090456	0,081900	0,089100	0,073100	0,090411
Qurrent	0,307900	0,189109	0,074700	0,083000	0,067500	0,189109
Pure Energie	0,298397	0,164384	0,085182	0,092364	0,076860	0,164384
Van de Bron	0,280960	0,203780	0,077610	0,084540	0,069140	0,203780
Nuon regulier	0,331100	0,115397	0,076380	0,083030	0,068590	0,099288
Nuon duurzaam	0,335600	0,115397	0,065250	0,070425	0,059100	0,099288
Essent regulier	0,332702	0,113752	0,075397	0,084504	0,066298	0,113752
Essent dubbelgroen	0,332702	0,127231	0,075397	0,084504	0,066298	0,127231
Delta zeeuwse wind	0,340470	0,108683	0,077020	0,083610	0,068880	0,108683
Oxxio	0,309490	0,162731	0,066253	0,064286	0,057906	0,162731
Budget Energie	0,278537	0,162731	0,069000	0,076545	0,061446	0,162731

Onze doelstellingen:

30%
kosten besparing
op de gemiddelde
energie rekening.

30%
duurzaam in ons
energie verbruik
voor het jaar 2030.

100%
van onze
energiebehoefte wordt
in 2032 lokaal opgewekt.

Overige zaken 2

Totale jaarkosten (incl. btw en excl. netwerkkosten en energiebelastingen)

leverancier	Elek. en Gas (dubbeltarief)	verschil t.o.v. om	Elek. en Gas (enkeltarief)	Elektra (dubbeltarief)	verschil t.o.v. om
om nieuwe energie	€ 764,19		€ 746,61	€ 302,47	
Greenchoice	€ 740,72	€ -23,47	€ 718,94	€ 309,46	€ 6,99
Qurrent	€ 827,93	€ 63,74	€ 802,82	€ 334,60	€ 32,13
Pure Energie	€ 821,77	€ 57,58	€ 800,04	€ 352,00	€ 49,53
Van de Bron	€ 809,69	€ 45,50	€ 788,73	€ 345,73	€ 43,26
Nuon regulier	€ 786,68	€ 22,49	€ 766,56	€ 295,02	€ -7,45
Nuon duurzaam	€ 754,53	€ -9,65	€ 738,88	€ 256,89	€ -45,58
Essent regulier	€ 798,93	€ 34,74	€ 771,38	€ 305,86	€ 3,39
Essent dubbelgroen	€ 810,84	€ 46,65	€ 783,29	€ 311,82	€ 9,35
Delta zeeuwse wind	€ 802,09	€ 37,90	€ 782,15	€ 300,92	€ -1,55
Oxxio	€ 750,14	€ -14,05	€ 756,09	€ 266,34	€ -36,13
Budget Energie	€ 746,02	€ -18,17	€ 723,20	€ 303,42	€ 0,95

Onze doelstellingen:

30%
kosten besparing
op de gemiddelde
energie rekening.

30%
duurzaam in ons
energie verbruik
voor het jaar 2030.

100%
van onze
energiebehoefte wordt
in 2032 lokaal opgewekt.

Vragen en opmerkingen vanuit de leden

Jaarplan en begroting 2019

- ▶ Opstart Endura Zonne-projecten
 - ▶ Campagne verhogen naamsbekendheid
 - ▶ Participanten verbinden aan Endura
 - ▶ Energie via Endura afnemen via Samen - Om
 - ▶ Vrijwilligers werven
-
- ▶ Financiën

Onze doelstellingen:

30%
kosten besparing
op de gemiddelde
energie rekening.

30%
duurzaam in ons
energie verbruik
voor het jaar 2030.

100%
van onze
energiebehoefte wordt
in 2032 lokaal opgewekt.

Campagne

ENDURA
samen duurzaam.

De energietransitie
doe ik samen met
mensen uit mijn buurt!

ENDURA
samen duurzaam.

ikdoemee.org

Onze doelstellingen:

30%
kosten besparing
op de gemiddelde
energie rekening.

30%
duurzaam in ons
energie verbruik
voor het jaar 2030.

100%
van onze
energiebehoefte wordt
in 2032 lokaal opgewekt.

Campagne

ENDURA
samen duurzaam.

De energietransitie is
onze kans om te investeren
in de toekomst!

ENDURA
samen duurzaam.

ikdoemee.org

Onze doelstellingen:

30%
kosten besparing
op de gemiddelde
energie rekening.

30%
duurzaam in ons
energie verbruik
voor het jaar 2030.

100%
van onze
energiebehoefte wordt
in 2032 lokaal opgewekt.

Campagne

ENDURA
samen duurzaam.

**De energietransitie
daar verdien ik
zelf liever aan!**

ENDURA
samen duurzaam.

ikdoemee.org

Onze doelstellingen:

30%
kosten besparing
op de gemiddelde
energie rekening.

30%
duurzaam in ons
energie verbruik
voor het jaar 2030.

100%
van onze
energiebehoefte wordt
in 2032 lokaal opgewekt.

Campagne

ENDURA
samen duurzaam.

De energietransitie is
nodig voor het klimaat,
ik begin thuis!

ENDURA
samen duurzaam.

ikdoemee.org

Onze doelstellingen:

30%
kosten besparing
op de gemiddelde
energie rekening.

30%
duurzaam in ons
energie verbruik
voor het jaar 2030.

100%
van onze
energiebehoefte wordt
in 2032 lokaal opgewekt.

Begroting

Uitgangspunten:

Reguliere autonome groei particulier	15 leden/kwartaal
Regulier autonome groei klein zakelijk	3 leden/kwartaal
Reguliere autonome groei grootzakelijk	1 lid/jaar
Autonome groei Om - leden	3 klanten/ kwartaal
Extra stroom via Endura bij start PCR project	25 %
Deel in PCR per jaar	25 %
Groei leden bij PCR	80 %
Gem aantal panelen per deelnemer PCR	15 panelen

Onze doelstellingen:

30%
kosten besparing
op de gemiddelde
energie rekening.

30%
duurzaam in ons
energie verbruik
voor het jaar 2030.

100%
van onze
energiebehoefte wordt
in 2032 lokaal opgewekt.

Liquiditeitsbegroting ENDURA - 2022	% PCR		Investering / Wp	Realisatie 31-12-2017	Realisatie 21-09-2018	Begroting Q4 2018	Begroting 2018	Begroting 2019
Ledenbestand								
Particuliere leden				70	167	182	182	332
Zakelijke leden 1				9	13	16	16	28
Zakelijke leden 2							0	1
Totaal aantal leden				79	180	198	198	361
Leden DE-unie voor stroomafname vanaf 1-11-2017				14	26	29	29	41
Groei afnemers van stroom via Endura bij start PCR								90
Productie zon								
Aantal zonnepanelen Rantrime PCR	100%	275	0,92	0	0			866
Aantal panelen BIP	0%	275	1,11	0	0			1.800
Aantal panelen Sonnevance PCR	100%	275	0,95					820
Aantal panelen California	0%	275	0,95					322
Aantal panelen ZOT	20%	290	1,20					
Nieuwe panelen in 2021	20%	300	0,80					
Nieuwe panelen in 2022	20%	300	0,80					
Aantal nieuwe panelen				0				3.808
Aantal nieuwe panelen in PCR								1.686
Totaal aantal panelen in beheer				0	0			3.808
Investering in Zonopwek								1.066.896
Totalen								
Jaarvermogen zon Wp				0	0			1.047.200
Productie zon kWh								235.620
Totale opgewekte kWh elektriciteit								235.620
CO2 -winst voor Harderwijk		0,46	CO2 /kWh					108.385
Waarde CO2 winst		€ 35,00	€/ton CO2/jaar					€ 6.449,32
Totale kwartaal / jaarinvestering								

Onze doelstellingen:

30%
kosten besparing op de gemiddelde energie rekening.

30%
duurzaam in ons energie verbruik voor het jaar 2030.

100%
van onze energiebehoefte wordt in 2032 lokaal opgewekt.

Liquiditeitsbegroting ENDURA - 2022			Invester	31-12-	Realisatie 21-09-	Begroting	Begroting	Begroting
	% PCR		ing/ Wp	2017	2018	Q4 2018	2018	2019
Opbrengsten								
Contributie en bijdrage energiemaatschappij								
Contributie particuliere leden/ZZP-ers		€ 20,66		€ 1.750	€ 3.461	€ 310	€ 3.771	€ 6.857
Contributie bedrijfsleden 1		€ 100		€ 900	€ 1.300	€ 300	€ 1.600	€ 2.800
Contributie bedrijfsleden 2		€ 250		€ 47	€ 0	€ 0	€ 0	€ 250
Bijdrage leden D.E. Unie		€ 50		€ 0	€ 1.300	€ 363	€ 1.663	€ 1.825
Bijdrage nw leden PCR		€ 50						€ 4.496
Totale contributie en bijdrage energiemaatschappij				€ 2.697	€ 6.061	€ 972	€ 7.034	€ 16.228
Projectbijdragen								
- bijdrage aan Endura voor administratiekosten / kWp zon		€ 15		€ 0	€ 0			€ 10.048
- bijdrage aan Endura voor administratiekosten /kWp wind		€ 5						
- bijdrage aan Endura voor ontwikkelkosten zon		5%		€ 0	€ 0			€ 53.345
- bijdrage aan Endura voor ontwikkelkosten wind		2%						
Totaal Projectbijdragen				€ 0				€ 63.393
Overige inkomsten								
Subsidie gemeente Harderwijk				€ 32.500	€ 33.336	€ 11.113	€ 44.449	€ 30.000
Rabobank				€ 5.313				
Sponsoring								
Totaal overige inkomsten				€ 38.619	€ 33.336	€ 11.113	€ 44.449	€ 30.000
Totaal opbrengsten				€ 41.316	€ 39.397	€ 12.085	€ 51.483	€ 109.621

Onze doelstellingen:

30%
kosten besparing
op de gemiddelde
energie rekening.

30%
duurzaam in ons
energie verbruik
voor het jaar 2030.

100%
van onze
energiebehoefte wordt
in 2032 lokaal opgewekt.

Liquiditeitsbegroting ENDURA - 2022	% PCR	Investering/ Wp	31-12-2017	Realisatie 21-09-2018	Begroting Q4 2018	Begroting 2018	Begroting 2019
Kosten							
Lonen en salarissen incl sociale lasten			€ 24.000	€ 20.094	€ 20.000	€ 40.094	€ 50.000
Overige personeelskosten			€ 1.177		€ 500	€ 500	€ 2.102
Huisvestingskosten			€ 0	€ 2.296	€ 1.000	€ 3.296	€ 4.204
Kantoorkosten			€ 6.350	€ 803	€ 1.250	€ 2.053	€ 5.255
Reiskosten			€ 0	€ 29	€ 500	€ 529	€ 8.408
Algemene kosten			€ 5.962		€ 1.250	€ 1.250	€ 5.255
Totale bureaunkosten			€ 37.489	€ 23.222	€ 24.500	€ 47.722	€ 75.224
Verkoopkosten			€ 6.654	€ 1.702	€ 5.000	€ 6.702	€ 21.020
Inhuur derden					€ 2.500	€ 2.500	€ 30.000
Onvoorzien			€ 325	€ 14.207	€ 2.500	€ 16.707	€ 10.000
Overige kosten			€ 325	€ 14.207	€ 5.000	€ 19.207	€ 40.000
Afschrijving				€ 534	€ 178	€ 712	€ 712
Totale kosten			€ 44.468	€ 39.665	€ 34.678	€ 74.343	€ 136.956
EBIT			€ -3.152	€ -268	€ -22.593	€ -22.860	€ -27.335
Rentelasten & bankkosten			€ -233	€ -53	€ -50	€ -103	€ -1.326
Resultaat voor vpb			€ -3.385	€ -321	€ -22.643	€ -22.963	€ -28.661
VPB			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
Netto resultaat			€ -3.385	€ -321	€ -22.643	€ -22.963	€ -28.661
Financiering met ledenkapitaal		3%			€ 23.400	€ 23.400	€ 25.000
Liquiditeisttekort / overschot				€ -321	€ 757	€ 437	€ -3.661

Onze doelstellingen:

30%
kosten besparing op de gemiddelde energie rekening.

30%
duurzaam in ons energie verbruik voor het jaar 2030.

100%
van onze energiebehoefte wordt in 2032 lokaal opgewekt.

Rondvraag

ENDURA
samen duurzaam.